Súd:	Mestský súd Bratislava IV
Spisová značka:	4C/24/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu:	1419201237
Dátum vydania rozhodnutia:	09. 10. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	Mgr. Marián Baláž
ECLI:	ECLI:SK:MSBA4:2024:1419201237.13

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Bratislava IV sudcom Mgr. Mariánom Balážom v sporovej veci žalobcov: 1. S. W., nar. XX.XX.XXXX, trvalé bydlisko Dr. N. XXXX/XX, XXX XX A. a 2. L.. H. W., nar. XX.XX.XXXX, trvalé bydlisko Dr. N. XXXX/XX, XXX XX A., proti žalovanému: L. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvalé bydlisko L. XXXX/XX, XXX XX Bratislava, toho času Q. zast. KADUC & PARTNERS s.r.o., so sídlom Trojičné námestie 4, 917 01 Trnava, IČO: 50 290 762, o žalobu na ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, t a k t o

r o z h o d o l :

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni v 1. rade sumu 10.000,- eur a žalobcovi v 2. rade sumu 10.000,- eur, do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Súd žalobcom nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobcovia sa žalobou v listinnej podobe, doručenou Okresnému súdu Bratislava IV dňa 03.05.2019 pôvodne domáhali voči žalovanému a voči F. U. nar. XX.XX.XXXX, trvalé bydlisko Y. XXXX/XXF, XXX XX N., toho času Q. N. N., náhrady nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch z dôvodu úmrtia ich syna L.. F. W.. Každý zo žalobcov si voči žalovanému, a tiež aj voči F. U., uplatnili nárok na zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 10000,- eur. Svoj nárok odvodzovali z rozsudku Špecializovaného trestného súdu č. k. BB-3T/32/2014 zo dňa 30.11.2017 a rozsudku Najvyššieho súdu SR č. k. 4To/1/2018 zo dňa 13.06.2018 (ďalej spoločne aj len „trestné rozsudky“), ktorými uvedené súdy odsúdili o.i. žalovaného a F. U. pre trestný čin vraždy spáchanej na poškodenom L.. F. W., synovi žalobcov. V opise skutku (tzv. skutkovej vete) rozsudku Špecializovaného trestného súdu č. k. BB-3T/32/2014 zo dňa 30.11.2017 priamo súd uviedol, že poškodenou osobou, na ktorej obžalovaný F. U., spolu s obžalovaným žalovaným a s ďalšími trestne stíhanými osobami, spáchali obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy, bol L.. F. W., nar. XX.XX.XXXX, syn žalobcov. Ku skutku došlo dňa 20.10.1999 na N. ul. v N., použitím strelných zbraní, pričom strelcami boli ďalší dvaja spolupáchatelia M. F. a M. T., ktorí devätnástimi výstrelmi spôsobili poškodenému L.. F. W. devastačné zranenia, podľa záverov príslušného znaleckého posudku v súdnom spise nezlučiteľné so životom, ktorým poškodený na mieste podľahol. Tento skutok spáchal žalovaný ako člen zločineckej skupiny tzv. „Z.”, preto bol odsúdený aj podľa § 296 Trestného zákona. Obaja žalobcovia si v trestnom konaní ako poškodení riadne a včas uplatnili svoje nároky voči pôvodne 6 obžalovaným (I F. U., 2. L. Y., t.j. žalovaný, 3. O. N., 4. M. F., 5. O. G. a 6. M. T.) na úhradu nemajetkovej ujmy úmrtím syna, následkom úmyselného trestného činu vraždy na objednávku, s vopred uváženou pohnútkou, a to vo výške po 50000,- eur každý zo žalobcov, t.j. spolu 100000,- eur. Súdy v trestných rozsudkoch každému zo žalobcov priznali náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10000,- eur, t.j. spolu v sume 20000,- eur a podľa § 287 ods. l Trestného poriadku súdy zaviazali 4 obžalovaných, a to: F. U., žalovaného, O. N. a M. F., aby spoločne a nerozdielne uhradili každému zo žalobcov nemajetkovú ujmu vo výške po 10000,- eur. Podľa § 288 ods. l Trestného poriadku boli žalobcovia s ich ostatnými nárokmi na náhradu nemajetkovej ujmy odkázaní na občianske

súdne konanie. Podľa žalobcov závažnosť následku spôsobeného konaním žalovaného spočíva v tom, že v dôsledku úmyselného, obzvlášť závažného trestného činu vyhasol ľudský život, následok je nezvratný a trvalý, ide o absolútnu ujmu, ktorú žalovaný spolu s ostatnými odsúdenými svojím úmyselným konaním proti dobrým mravom spôsobil obidvom žalobcom. Týmto spôsobom sa žalovaný dopustil neoprávneného zásahu do osobnosti žalobcov (zákonom chránených osobných práv). Žalovaný sa podľa žalobcov dopustil zločinu vraždy v tej najvyššej, a teda spoločensky najnebezpečnejšej forme trestnej súčinnosti, ako člen zločineckej skupiny, na objednávku, čo predstavuje závažnejší spôsob konania a s vopred uváženou pohnútkou. Bezprostredným následkom tohto zločinu bola pre žalobcov okamžitá strata im blízkej, milovanej osoby a rodinného príslušníka - syna. Pritom podľa žalobcov uplynul príliš dlhý čas, takmer 20 rokov, medzi spáchaním predmetného zločinu a odhalením, resp. právoplatným odsúdením žalovaného za jeho spáchanie. Dôsledkom toho bola dlhotrvajúca viktimizácia obidvoch žalobcov, prežívajúcich, lepšie povedané, dožívajúcich svoj život v právnej neistote, stresoch z nasledujúcich dní, straty radosti zo života, čo sa nezvratným spôsobom podpísalo na zhoršení ich zdravotného stavu (najmä u žalobcu v 2. rade). Podľa žalobcov je poľutovaniahodné, že ani po tak dlhej dobe nedokázali orgány verejnej moci v právnom štáte usvedčiť a spravodlivo potrestať tú osobu, ktorá na začiatku stála za týmto ohavným skutkom v postavení objednávateľa, pričom po 20.10.2019, kvôli premlčaniu maximálnej 20-ročnej lehoty od spáchania skutku, trestný postih skutočného objednávateľa tejto vraždy nebude právne možný. Pritom žalobcom v právoplatne ukončenom trestnom konaní súdy prisúdili nemajetkovú ujmu v celkovej výške 20000,- eur, ktorú im zo svojho majetku majú povinne uhradiť odsúdení. Podľa žalobcov to znamená, že prisúdená náhrada predstavuje symbolickú a marginálnu sumu cca 3333,- eur na jedného odsúdeného. Vzhľadom ku konkrétnym okolnostiam tohto prípadu, hodným osobitného zreteľa, obidvaja žalobcovia takúto výšku relutárnej náhrady nepovažujú ani za primeranú, ani za spravodlivú. Podľa žalobcov si toho boli evidentne vedomé aj súdy konajúce v trestnej veci, keď žalobcov odkázali so zvyškom ich nároku na civilné konanie. Žalobcovia rešpektujú a priamo v žalobe vychádzajú z toho, že podľa §13 ods. 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v platnom znení (ďalej len „OZ“) výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd, s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti za ktorých k porušeniu práva došlo. Žalobcovia v žalobe taktiež vyjadrili presvedčenie, že súd pri svojom rozhodovaní bude dbať o to, aby výška náhrady nemajetkovej ujmy umožnila naplnenie samotnej, esenciálnej funkcie, keď je zrejmé, že aj v danom prípade účelom satisfakčnej funkcie je vyvážiť či zmierniť ujmu vzniknutú obom žalobcom, t.j. pozostalým fyzickým osobám na ich osobnosti následkom protiprávneho zásahu, spôsobenému žalovaným spáchaným trestným činom, do ich práv. Peňažná náhrada má fyzickej osobe umožniť opatriť si náhradné požitky, ktoré jej ujmu zmiernia, pretože stratu dieťaťa nie je možné žiadnou peňažnou sumou nahradiť, pričom potreba finančnej satisfakcie narastá v priamej úmere s mierou zavinenia pôvodcu zásahu, lebo vyššou mierou zavinenia je vždy neoprávnenosť zásahu do osobnostných práv zosilnená (je zosilnená krivda, za ktorú má prísť zadosťučinenie). Podľa žalobcov je ďalším účelom preventívno-sankčnej funkcie náhrady nemajetkovej ujmy odradiť porušovateľa, t.j. pôvodcu neoprávneného zásahu od jeho opakovania, alebo ďalšie osoby od jeho nasledovania a uložiť mu sankciu. Túto funkciu pritom môže náhrada plniť, len keď je dostatočne vysoká, aby sa pôvodcovi ďalšie neoprávnené zasahovanie do osobnostných práv iných nemohlo vyplatiť. Vzhľadom k okolnostiam tohto prípadu, keď zo strany žalovaného išlo o súdmi v konaní preukázaný zámer (zlý, a k tomu ešte kumulovaný úmysel - vziať život inému pre vlastný majetkový prospech, navyše použiť plánovane a koordinovane na uskutočnenie tohto zločinného zámeru osobitnú, tzv. likvidačnú skupinu, existujúcu i v rámci štruktúry zločineckej skupiny „Z.” v utajení, ktorá sa na takéto vraždy na objednávku špecializovala), je v tomto smere možné podľa žalobcov dôjsť k záveru, že v takomto prípade zlého úmyslu (zámeru) na strane žalovaného ako pôvodcu neoprávneného zásahu, by mal súd svoje rozhodnutie nad týmto spoločensky i právne zvlášť odsúdeniahodným chovaním vyjadriť práve citeľným určením výšky peňažného zadosťučinenia, rešpektujúc pritom súčasne zásadu primeranosti a proporcionálnosti, ako i zásadu spravodlivého zadosťučinenia. Obaja žalobcovia majú za to, že nimi požadovaná suma nemajetkovej ujmy, vzhľadom na závažnosť, intenzitu, dĺžku celého trestného konania (vrátane jeho predprípravnej fázy), a napokon jeho výsledku - za neoprávnený a úmyselný zásah do ich osobnostných práv, je primeraná a spravodlivá. Žalobcovia tiež v žalobe poukázali na to, že závažnosť zásahu do ich práva na ochranu súkromia, rodinného života, rozvíjanie vzťahu s blízkymi osobami, (najmä v rámci rodiny), s nádejou na pomoc v ich starobe je determinovaná nielen ich osobnými - t.j. subjektívnymi, krajne negatívnymi pocitmi beznádeje a straty radosti zo života, aké by na ich mieste a v ich situácii s vysokou mierou pravdepodobnosti prežíval tiež každý iný človek, ale intenzita tohto zásahu je v ich prípade tiež daná silnou intenzitou vzťahu medzi rodičmi a zavraždeným synom za jeho života. Nebohý syn L.. F. W. bol na svojich rodičov, žalobcov, mimoriadne

citovo naviazaný, osobitne na svoju matku žalobkyňu v 1. rade, pre ktorú bol jej všetkým milovaným, prvorodeným synom.

2. Právny zástupca F. U. elektronickým podaním, s autorizáciou podľa osobitného predpisu, doručeným súdu dňa 13.05.2024 oznámil, že rozsudkom Najvyššieho súdu SR č. k. 2TdoV/10/2021 zo dňa 27.03.2024 došlo k zrušeniu právoplatného rozsudku Špecializovaného trestného súdu č. k. BB-3T/32/2014 zo dňa 30.11.2017 a rozsudku Najvyššieho súdu SR č. k. 4To/1/2018 zo dňa 13.06.2018 vo veci F. U.. S ohľadom na uvedené súd uznesením č.k. B4-4C/24/2019-390 zo dňa 13.06.2024 rozhodol o vylúčení žaloby žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy vo vzťahu k F. U. na samostatné konanie; uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 20.06.2024. Nárok, ktorý si žalobcovia pôvodne uplatnili v tomto konaní voči F. U., tak súd prejedná a rozhodne osobitne a predmetom tohto konania zostal nárok žalobcov uplatnený voči žalovanému.

3. Žalovaný v listinnom podaní zo dňa 20.05.2019, doručenom súdu dňa 21.05.2019 nárok uplatnený žalobcami odmietol. Poukázal na to, že Najvyšší súd Slovenskej republiky bol pri vydaný svojho rozhodnutia č. k. 4To/1/2018 zo dňa 13.06.2018 zmanipulovaný, rozhodoval v nezákonnom zložení, preto považuje uvedené rozhodnutie za nezákonné, bolo ním porušené právo žalovaného na spravodlivý súdny proces podľa článku 6 Dohovoru a Ústavy Slovenskej republiky. Žalovaný nesúhlasil s podanou žalobou.

4. Žalobcovia v replike doručenej súdu v listinnej podobe dňa 01.10.2019 (č.l. 31-33) uviedli, že žalovaný bol trestnými rozsudkami právoplatne odsúdený na výnimočný úhrnný trest odňatia slobody na doživotie, podľa § 219 ods. 2 zákona č. 140/1961 Zb. Trestného zákona v znení účinnom v rozhodnom čase a § 29 ods. 3 Trestného zákona. Žalovaný s ďalšími trestne stíhanými osobami spáchali obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy na synovi žalobcov, spáchali ho ako členovia zločineckej skupiny, tzv. „Z.“. Žalobcovia ako rodičia si v trestnom konaní včas uplatnili svoje nároky a súd podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku zaviazal obžalovaných, aby žalobcom - rodičom poškodeného uhradili nemajetkovú ujmu vo výške 10000,- eur každému zo žalobcov; s ostatnými nárokmi na náhradu nemajetkovej ujmy boli žalobcovia odkázaní na občianske súdne konanie. Žalovaný svojím úmyselným konaním spôsobil a zapríčinil následok - smrť syna žalobcov. Podľa Ústavy Slovenskej republiky neoprávnene zasiahol do práva na súkromný a rodinný život a nerešpektoval, že nikto nesmie byť pozbavený života a právo každého na život je chránené zákonom. Počas pojednávaní neprejavil ľútosť nad tým, čo spravil, skôr z neho bolo cítiť agresivitu a pohŕdanie. Žalobcovia preto na podanej žalobe v celom rozsahu zotrvali.

5. Žalovaný v duplike v listinnej podobe, doručenej súdu dňa 06.11.2019 (č.l. 39-41) poukázal na nezákonný postup, ktorý predchádzal vydaniu trestných rozsudkov. Ďalej uviedol, že náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorej sa žalobcovia voči nemu domáhajú v adhéznom konaní, môže súd podľa § 13 ods. 2 OZ priznať vtedy, ak by sa morálna satisfakcia nezdala postačujúca a ak bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti. Z odôvodnenia trestného rozsudku podľa žalovaného nie je dostatočne zrejmé, na základe akých skutočností dospel súd k záveru, že primeraná výška nemajetkovej ujmy oboch poškodených je práve 10000,- eur; súd len všeobecne, bez bližšej konkretizácie odkazuje na dôsledky, ktoré mala smrť syna poškodeným spôsobiť. Preto je podľa žalovaného trestný rozsudok nepreskúmateľný, nemožno z neho vyvodiť, akými úvahami sa pri určovaní výšky peňažného zadosťučinenia spravoval, najmä ako ho priznal všetkým poškodeným rovnako. Žalovaný tiež uviedol, že žalobca v 2. rade sa ako poškodený počas celého trestného konania k veci nevyjadril. Podľa žalovaného určenie výšky peňažnej náhrady musí byť s ohľadom na okolnosti konkrétneho prípadu v súlade s požiadavkou spravodlivosti. Žalovaný považuje trestné rozsudky v časti výroku o náhrade škody za nepreskúmateľné a nedostatočne odôvodnené a za nezákonné. Uviedol, že ľútosť nemohol žalobkyni v 1. rade prejaviť, pretože sa na smrti jej syna v žiadnom prípade nepodieľal; ospravedlniť sa jej majú tí, ktorí sa na vražde jej syna podieľali, k čomu sa aj priznali, avšak súd ich napriek tomu oslobodil. Rovnako tak podľa žalovaného má žalobkyňa v 1. rade požadovať nemajetkovú ujmu od týchto osôb, nie od žalovaného.

6. Žalobcovia vo svojej odpovedi zo dňa 26.04.2020, doručenej súdu dňa 28.04.2020 (č.l. 163) uviedli, že o vine žalovaného bolo právoplatne rozhodnuté trestnými rozsudkami. Bolo povinnosťou žalovaného prehovoriť o osobách, ktoré sa podieľali na vražde ich syna, pred vyšetrovateľom a poukázať na ich činnosť. Žalobca v 2. rade dostal po smrti syna dve mozgové príhody a stále sa nevie s jeho smrťou vyrovnať.

7. Súd vo veci nariadil na deň 26.05.2021 pojednávanie, na ktorom súd vykonal výsluch oboch žalobcov. Žalovaný na uvedenom pojednávaní navrhol žalobu zamietnuť, pretože žalobcovia podľa jeho názoru podanú žalobu nezdôvodnili, nedostatočne uvádzajú skutočnosti, ktoré sa týkajú požadovanej výšky sumy. Podľa žalovaného nie sú u žalobcov nové skutočnosti, ktoré by odôvodňovali uplatnený nárok, pritom v adhéznom konaní im už bola priznaná určitá náhrada ako nemajetková ujma. Pokiaľ žalobcovia podanou žalobou sledujú potrestanie páchateľa, podaná žaloba nie je formou potrestania. Spochybnil kauzálnu spojitosť smrti syna so zhoršením zdravotného stavu žalobcu v 2. rade. Žalovaný nemôže byť zodpovedný za to, že od smrti syna žalobcov uplynulo 22 rokov, žalovaný za dĺžku trestného konania nezodpovedá. Poukázal na procesné nedostatky podanej žaloby, keď podľa § 15 OZ si nemajetkovú ujmu môže uplatňovať primárne manželka a deti a sekundárne rodičia. Tiež uplatnil námietku premlčania, pretože právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe, pritom prax je taká, že trojročná premlčacia lehota začína plynúť, keď prišlo k zásahu (vražde); žalobcovia tak podali žalobu voči žalovanému oneskorene. Aj keď by súd podanej žalobe vyhovel, otázna je prípadná vymáhateľnosť rozhodnutia, pretože žalovaný je nemajetný a dlhodobo vo výkone trestu.

8. Žalovaný v podaní v elektronickej podobe, doručenom súdu dňa 04.12.2021 (č.l. 254-259) namietol, že v adhéznom konaní priznaná náhrada škody bola v trestnom rozsudku nedostatočne zdôvodnená, medzi smrťou syna žalobcov a zdravotným stavom žalobcu v 2. rade je absencia kauzálneho nexu, právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch sa premlčuje a na strane žalobcov je procesný nedostatok aktívnej vecnej legitimácie. Žalobcovia si voči žalovanému, ako aj voči ďalším obžalovaným v trestnom konaní, ktoré bolo právoplatne ukončené trestnými rozsudkami, uplatňovali v adhéznom konaní svoje nároky na úhradu nemajetkovej ujmy úmrtím blízkej osoby, ako následok trestnej činnosti, a to vo výške 50000,- Eur každý zo žalobcov. Každému zo žalobcov bol trestnými rozsudkami právoplatne priznaný čiastočný nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10000,- Eur. Podľa podanej žaloby je jej cieľom zmierniť vzniknutú ujmu na osobnostných právach žalobcov, ktorá predstavuje následok protiprávneho zásahu spôsobeného aj trestnou činnosťou žalovaného. Nemajetková ujma má žalobcom umožniť opatriť si náhradné pôžitky, ktoré túto ujmu údajne zmiernia. Podľa žalovaného žalobcovia nepreukázali a nezdôvodnili výšku požadovanej sumy uvedenej v žalobe, preto žalovaný považuje ich konanie skôr za snahu o finančné „potrestanie“ žalovaného. Žalobcom bola trestnými rozsudkami priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v súhrnnej výške 20000,- Eur, ktorá zodpovedala objektívnemu hľadisku pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy v danom mieste a čase. Jej určovanie nemôže vychádzať zo subjektívnych pocitov dotknutých osôb - poškodených, ale je nevyhnutné, aby sa opieralo o objektívne hľadisko, resp. že spôsobenú ujmu by vnímala ako ujmu aj každá iná fyzická osoba, a to v danom mieste a čase. Napriek tomu, že žalobcovia boli odkázaní v ostatnej časti uplatňovaného nároku v adhéznom konaní trestnými rozsudkami, aby si uplatnili nároky v civilnom sporovom konaní, v tomto doposiaľ dostatočne nepreukázali dôvod, nepredložili žiadne dôkazy, ani neuviedli ďalšie skutočnosti, ktoré by výšku ich uplatňovaného nároku odôvodnili ako opodstatnenú. Podľa žalovaného preto výška nemajetkovej ujmy, ktorá bola žalobcom priznaná v adhéznom konaní, je dostatočná. Žalovaný nesúhlasí s tým, aby konanie žalobcov znova „trestalo“ jeho osobu, a to aj vo finančnej rovine. V žalobe žalobcovia uviedli, že nepriaznivý zdravotný stav žalobcu v 2. rade je následkom prežitého šoku, dlhodobej traumatizácie a stresom vyvolaným smrťou syna následkom trestnej činnosti žalovaného. Podľa žalovaného táto skutočnosť nie je preukázaná, pretože chýba preukázanie kauzálneho nexu, resp. príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním žalovaného a nepriaznivým zdravotným stavom žalobcu v 2. rade, a to nielen nedostatočnými dôkazmi, ale aj výpoveďou samotného žalobcu v 2. rade, keď tento na pojednávaní dňa 26.05.2021 akúkoľvek príčinnú súvislosť vylúčil. Podľa žalovaného, z ustálenej judikatúry, uznesenia Najvyššieho súdu SR vedeného pod sp. zn. 5Cdo/265/2009, vyplývajú tri predpoklady, ktorých naplnenie je spájané s priznaním nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, vyplývajú aj z ustálenej judikatúry súdov, a to existencia ujmy, porušenie právnej povinnosti, resp. protiprávny úkon a príčinná súvislosť medzi touto ujmou a protiprávnym konaním. Podľa žalovaného sa právo žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch ako osobné právo majetkovej povahy, v zmysle § 101 OZ premlčuje. V posudzovanom prípade podľa žalovaného všeobecná trojročná premlčacia doba začína plynúť okamihom neoprávneného zásahu do práv žalobcov, a to vraždou ich syna. Neoprávnený zásah bol uskutočnený jedným konaním žalovaného, ktorého účinky pretrvávajú dlhú dobu. Uplatnenie námietky premlčania nie je možné považovať za zneužitie práva, nakoľko nie je vinou žalovaného, že žalobcovia si neuplatnili svoje právo včas. Práve v prípade, ak by právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch nepodliehalo premlčaniu, hoci má majetkovú povahu, malo

by to podľa žalovaného za následok zásah do právnej istoty. Žalovaný poukázal na judikatúru súdov Slovenskej republiky, a to rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/194/2011, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/265/2009. Podľa žalovaného nie je vhodné, aby mu žalobcovia kládli za vinu časovú náročnosť (trvanie) celého trestného konania, keďže sa k tomu svojím vlastným konaním rozhodne nepričinil, a preto nie je v súlade s princípom právnej istoty, aby bola voči nemu za túto skutočnosť vyvodzovaná zodpovednosť. Napokon žalovaný spochybnil aktívnu legitimáciu žalobcov, keď s ohľadom na § 15 OZ primárne subjekty, ktoré sú nositeľmi aktívnej legitimácie iniciovať konanie o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, sú manžel/manželka a deti, a až následne, ak zomrelá fyzická osoba nemala manžela/manželku a deti, vstupuje do pozície aktívne legitimovaného subjektu na iniciovanie konania rodič. Pritom žalobkyňa v 1. rade na pojednávaní dňa 26.05.2021 uviedla, že jej syn - zavraždený L.. F. W., bol v čase smrti ženatý, resp. tesne pred rozvodovým konaním a už v tom čase mal potomka, dcéru Z. L.. Obe osoby - v súčasnosti bývalú manželku, U. L. a dcéru zavraždeného, Z. L., žalobcovia navrhovali v žalobe vypočuť ako svedkov. Podľa žalovaného sú tieto subjekty, a nie žalobcovia, aj v súčasnosti nositeľmi oprávnenia iniciovať konanie o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch. Žalovaný v tejto súvislosti poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/265/2009. Podľa žalovaného bola žaloba podaná subjektom, ktorý nie je aktívne legitimovaný, a preto by mal súd žalobu zamietnuť a konanie zastaviť.

9. Od 01.06.2023 sa stal tunajší súd nástupníckym súdom Okresného súdu Bratislava IV v občianskoprávnych veciach. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 11.09.2024, na ktoré sa žalobcovia nedostavili, svoju účasť neospravedlnili, dostavil sa právny zástupca žalovaného. Súd na uvedenom pojednávaní vykonal dokazovanie a zistil nasledovný skutkový stav.
9.1. Z rozsudku Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica č.k. BB-3T/32/2014-15476 zo dňa 30.11.2017 (č.l. 45-106), po zohľadnení rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2TdoV 10/2021 zo dňa 27.03.2024 (č.l. 369-388) súd zistil, že v zločineckej skupine boli priamo podriadenými členmi žalovaného W. S., S. Y. do jeho úmrtia a H. Y. (str. 3 uvedeného rozsudku); žalovaný bol členom zločineckej skupiny od presne nezisteného času najneskôr od roku 1997 až do dňa 25.09.2012, kedy bol zadržaný. Uvedená zločinecká skupina existovala s cieľom získania najmä finančných a iných výhod páchaním rôznej, najmä násilnej trestnej činnosti a jej príslušníci boli zoskupení v jednotlivých úrovniach a stupňoch riadenia a organizácie vo vzťahoch nadriadenosti na podriadenosti, dlhodobo koordinovane páchali zločiny. Z predmetného rozsudku súd ďalej zistil (str. 7 rozsudku), že v skutku č. 7 O. H. v presne nezistenom čase v období mesiacov júl a august roku 1999 v reštaurácii H. v N. na ulici A. C. mlyne č. X zadal požiadavku A. C. a žalovanému na vykonanie vraždy poškodeného L.. F. W. za poskytnutie finančnej odmeny najmenej vo výške 2000000,- Sk (64254,96 eura) za jej splnenie a následne žalovaný naplánoval jej vykonanie. Dňa 20.10.1999 žalovaný a A. C. vykonávali v okolí N. ulice zisťovanie prítomnosti poškodeného L.. F. W. a následné istenie M. F. a M. T., ktorí v ten istý deň v čase okolo 20:15 hod. usmrtili poškodeného tým spôsobom, že vystúpili z motorového vozidla a na poškodeného, ktorý vyšiel na N. ulicu a kráčal k ľavým predným dverám svojho vozidla zn. O. O EČ: N zozadu vystrelili spolu minimálne 19 krát, M. F. najmenej 12 krát tesne za sebou zo zbrane kalibru 7,65mm a M. T. najmenej 2 krát zo zbrane kalibru 9mm, ktorú si vzal z vozidla, pričom poškodeného zasiahli spolu 19 strelami a spôsobili mu 32 strelných defektov, v mozgovej časti hlavy v počte štyri, v tvárovej časti hlavy v počte štyri, v časti hrudníka a pliec v počte osem, brucha v počte tri, chrbta v počte deväť, pravej hornej končatiny v počte dve, ľavej hornej končatiny v počte dve a zapríčinili mu tak mnohonásobné poranenia hlavy, mozgu, krku, hrudníka, brucha a horných končatín, pričom došlo k zlyhaniu pre život dôležitých centier mozgu, čo bezprostredne zapríčinilo smrť poškodeného L.. F. W.. V súvislosti so skutkom č. 7 žalovaný úmyselne poskytol inému pomoc na usmrtenie iného, spáchal taký čin opätovne a v úmysle získať majetkový prospech (str. 12 uvedeného rozsudku), čím žalovaný spáchal trestný čin vraždy formou účastníctva podľa § 10 ods. 1 písm. c), § 219 ods. 1, ods. 2 písm. c), h) Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 183/1999 Z.z., za čo sa odsudzuje podľa § 219 ods. 2 Trestného zákona, § 35 ods. 1 Trestného zákona a § 29 ods. 3 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení účinnom do 30.11.2000 na výnimočný úhrnný trest odňatia slobody na doživotie; súčasne M. F., žalovaný a O. N. sú podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku povinní spoločne a nerozdielne uhradiť poškodenej S. W., žalobkyni v 1. rade, nemajetkovú ujmu 10000,- eur a poškodenému L.. H. W., žalobcovi v 2. rade nemajetkovú ujmu vo výške 10000,- eur; obaja poškodení sa so zvyškom svojho nároku podľa § 288 ods. 2 Trestného poriadku odkazujú na civilný proces.
9.2. Z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4To 1/2018 zo dňa 13.06.2018 (č.l. 107-133) súd zistil, že v jeho výroku III. sa podľa § 319 Trestného poriadku zamietajú odvolania

prokurátora, obžalovaného L. Y., t.j. žalovaného v tomto konaní, obžalovaného O. N. a poškodených S. W. a L.. H. W., t.j. žalobcov v tomto konaní (str. 4. uvedeného rozsudku).
9.3. Z lekárskej správy spoločnosti NEURIOSIS s.r.o., O.. A. S. zo dňa 03/2019 (č.l. 10) súd zistil, že žalobcovi v 2. rade bol diagnostikovaný chronický centrálny vestibulárny syndróm, neurologicky bez čerstvej ložiskovej symptomatiky, pacientovi bolo odporučené užívať minimálne liek v prevencii ďalšej NCMP.
9.4. Z úmrtného listu (č.l. 11) súd zistil, že dňa 20.10.1999 zomrel L.. F. W., syn žalobcov, nar. XX.XX.XXXX; jeho pochovanie vybavoval žalobca v 2. rade.
9.5. Žalobkyňa v 1. rade na pojednávaní konanom dňa 26.05.2021 (č.l. 199rub) uviedla, že dňa 20.10.1999, bol zavraždený jej syn, L.. F. W., ktorý mal trvalé bydlisko v N. na S. XX. Bol ženatý, ale tesne pred rozvodovým konaním a v tom čase mal štvorročné dieťa. Žalobkyňa v 1. rade mala okrem neho ešte dvoch synov, jej vzťah k všetkým synom bol veľmi dobrý. V deň zavraždenia syna sa s ním ešte okolo 17.00 hod. stretla na D. Z., potom sa rozišli s tým, že sa ešte vidia. V čase vraždy syna, žalobcovia bývali vo Z. M.. Potvrdila, že s nebohým synom mala spolu s manželom, žalobcom v 2. rade veľmi dobrý vzťah, bol najstarší, v podstate pomáhal celej rodine aj mladším bratom. V čase, keď prišlo k vražde, bol žalobca v 2. rade po prvej mozgovej príhode a samozrejme ako otec to veľmi ťažko znášal. Nebohý syn vyštudoval strojnícku fakultu, bol inžinier, bol podnikateľ, zaoberal sa aj výstavbou bytov, medzi známe stavby patrí stavba N.. Dokonca prehovoril svojho otca, žalobcu v 2. rade, aby zanechal prácu a pomáhal mu pri stavbe týchto bytov. V čase prebiehajúceho trestného konania, kde vystupovali ako poškodení, chodili pravidelne do N. N. a nevynechali ani jedno pojednávanie. Každý deň si s nebohým synom telefonovali, pýtal sa ich, či žalobcovia sú v poriadku, či niečo nepotrebujú a pomáhal im aj finančne. Od jeho smrti sa všetko zmenilo, nie je deň, aby ho žalobcovia nespomínali a ako rodičia samozrejme utrpeli traumu. Ohľadne uplatnenej výšky náhrady škody, po 22 rokoch žalobcovia všetko zvážili a podľa nich ľudia, ktorí zapríčinili smrť ich syna, by mali byť aj takýmto spôsobom ,,potrestaní“, požadovaná suma sa im zdá byť primeraná. Žalobkyňa upustila od návrhu na výsluch vnučky Z., taktiež upustila od vypočutia bývalej manželky nebohého syna.
9.6. Žalobca v 2. rade na pojednávaní dňa 26.05.2021 (č.l. 200) uviedol, že so synom mal veľmi dobrý vzťah, vôbec sa spolu nehádali, dokonca ho nahovoril, aby išiel pracovať do jeho firmy, kde staval obytné byty, aj keď pred odchodom zo svojho zamestnania mal prvú mozgovú príhodu. Svojmu synovi žalovaný v 2. rade vedel pomôcť a spolu veľmi dobre vychádzali. V podstate svojmu nebohému synovi riadil firmu, bol ako manažér. V čase smrti syna bola nehnuteľnosť, ktorá sa stavala, v takom štádiu, že ju už bolo potrebné len skolaudovať. Tiež uviedol, že po smrti syna sa obom žalobcom veľmi zmenil život, pretože keď rodič stratí dieťa, tak je to najhoršie, čo môže byť. Žalobca v 2. rade dostal druhú mozgovú príhodu v roku 2002 na služobnej ceste.
9.7. Z oznámenia M.. O. B., správcu zo dňa 11.02.2019 (č.l. 296 a nasl.) súd zistil, že na majetok žalovaného bol uznesením Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 37K/75/2018 zo dňa 28.11.2018 vyhlásený konkurz a za správcu bol ustanovený M.. O. B., ktorý vyzval žalobcov, aby si svoju pohľadávku, priznanú trestnými rozsudkami, a tiež akúkoľvek inú pohľadávku voči žalovanému ako úpadcovi prihlásili do konkurzného konania. Z vyjadrenia žalovaného na pojednávaní konanom dňa 11.09.2024 (č.l. 408) súd zistil, že uznesením č.k. 37K/75/2018-199 bol zrušený konkurz na majetok žalovaného po splnení rozvrhu s tým, že žalobcovia si v predmetnom konkurznom konaní svoje pohľadávky voči žalovanému prihlásili, avšak tieto následne zobrali späť.
9.8. Z rozsudku Okresného súdu Bratislava IV č.k. 7C/29/2018-90 zo dňa 16.09.2019 (č.l. 348-353) súd zistil, že súd žalobu podanú žalobcami voči žalovanému M. T., o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch z dôvodu zásahu do ochrany súkromia a rodinného života pri úmrtí blízkeho rodinného príslušníka - syna žalobcov, zamietol z dôvodu uplatnenej námietky premlčania; rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č.k. 7Co/40/2020-141 zo dňa 23.02.2022 (č.l. 354-357).
9.9. Ďalšie dôkazy súd nevykonal, pretože sporové strany ďalšie dôkazy nenavrhli a na vykonaní tých, ktoré pôvodne navrhovali, napokon netrvali. Ide predovšetkým o výsluch Z. L., vnučky žalobcov a dcéry ich nebohého syna a výsluch jeho bývalej manželky, U. L.. Súd nepovažoval za potrebné vec prejednať ani v prítomnosti žalovaného, keď tento má právneho zástupcu pre celé konanie a jeho výsluch v tomto konaní nebol nenavrhnutý; pritom súd v zmysle § 195 ods. 1 C.s.p. nariadi výsluch strany o tvrdených skutočnostiach, ktoré v konaní vyšli najavo, ak ich nemožno preukázať inak, k čomu v posudzovanom prípade nedošlo.

10. Podľa článku 16 Ústavy Slovenskej republiky, nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia je zaručená, obmedzená môže byť len v prípadoch ustanovených zákonom.

11. Podľa článku 19 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.

12. Podľa článku 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

13. Podľa článku 154c Ústavy Slovenskej republiky, medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom pred nadobudnutím účinnosti tohto ústavného zákona, sú súčasťou jej právneho poriadku a majú prednosť pred zákonom, ak zabezpečujú väčší rozsah ústavných práv a slobôd.
14. Podľa článku 8 ods. l Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných práv a slobôd, publikovaného pod č. 209/1992 Zb., každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie.
15. Podľa čl. 17 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach publikovaného pod č. 120/1976 Zb., nikto nesmie byť vystavený svojvoľnému zasahovaniu do súkromného života, rodiny, domova alebo korešpondencie a každý má právo na zákonnú ochranu proti takým zásahom alebo útokom.
16. Podľa § 11 OZ, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

17. Podľa § 13 ods. 1 OZ, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

18. Podľa § 13 ods. 2 OZ, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

19. Podľa § 13 ods. 3 OZ, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

20. Podľa § 15 OZ, po smrti fyzickej osoby patrí uplatňovať právo na ochranu jeho osobnosti manželovi a deťom, a ak ich niet, jeho rodičom.

21. Podľa § 151 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v platnom znení (ďalej len „C.s.p.), skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

22. Podľa § 151 ods. 2 C.s.p., ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.

23. Podľa § 193 veta tretia C.s.p., ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

24. Súd sa v prvom rade zaoberal okolnosťou, či žalobcovia mohli a mali v konkurznom konaní uplatniť voči žalovanému prihláškou svoju pohľadávku, ktorú uplatňujú v tomto konaní. Súd, vychádzajúc z ustálenej judikatúry (napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Co 15/97 zo dňa 24.06.1998) uvádza, že povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia, až uplynutím takto určenej lehoty splnenia sa dlžník dostáva do omeškania. Predmetom tohto konania teda nie je pohľadávka žalobcov, ale ich právo majetkovej povahy, ktoré sa stane pohľadávkou len v prípade, že mu súd (aspoň sčasti) vyhovie a príslušné rozhodnutie súdu nadobudne právoplatnosť. K obdobnému záveru dospel aj Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze sp. zn. IV. ÚS 72/2019, v zmysle ktorého: „Rozhodnutie o práve na náhradu nemajetkovej ujmy z dôvodu neoprávneného zásahu do práv na ochranu osobnosti podľa § 13 OZ nie je možné považovať za rozhodnutie deklaratórnej povahy. Ústavný súd Slovenskej republiky vychádza z toho, že sú predmetom posúdenia a úvahy súdu otázky, či sú vôbec splnené podmienky na priznanie tohto práva uplatneného v žalobe a v akom rozsahu. Teda nejde tu o povinnosť na strane zasahovateľa, ktorá by vyplývala priamo z hmotného práva, a už vôbec nie jej rozsah. Jedine vo veci konajúci súd, keď

autoritatívne posúdi neoprávnenosť zásahu, ho môže konštituovať svojím rozhodnutím....“ S ohľadom na uvedené, keď rozhodnutie súdu o priznaní práva na náhradu nemajetkovej ujmy má konštitutívne účinky, súd uvádza, že konkurz vyhlásený na majetok žalovaného v priebehu tohto konania, ktorý bol zrušený, nemá žiadny vplyv na nároky, ktoré si žalobcovia voči žalovanému uplatnili v tomto konaní a súdu nič nebráni, aby tieto nároky žalobcov posúdil a vyhodnotil.

25. Súd sa ďalej zaoberal námietkami žalovaného o tom, že nárok žalobcov je premlčaný. Súd sa stotožňuje so závermi rozhodnutia sp. zn. 5Cdo/265/2009, citovaného žalovaným, avšak uvádza, že tieto je potrebné na nárok žalobcov, uplatnený v tomto konaní voči žalovanému, uplatňovať odlišne, ako to tvrdí žalovaný. V prípade prejednávanom v rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/265/2009, na ktorého aplikáciu odkazuje žalovaný, došlo ku dopravnej nehode, následkom ktorej bola usmrtená osoba, teda pôvodca útoku bol od počiatku známy. Súd tak v posudzovanom rozhodnutí neriešil právnu otázku, ktorá je predmetom posúdenia v tomto konaní, a to, že premlčacia doba nemôže začať plynúť skôr, ako je známy pôvodca zásahu do práva na ochranu osobnosti. Napriek tomu, že k vražde poškodeného, syna žalobcov, došlo dňa 20.10.1999, až právoplatnosťou trestných rozsudkov bol určený okruh osôb, ktoré sa na vražde podieľali, a ktoré svojím konaním zasiahli do práva na život a ochranu osobnosti poškodeného, nebohého syna žalobcov, a prostredníctvom tohto útoku tiež do práva na ochranu osobnosti žalobcov, uplatňovaného žalobcami v tomto konaní. Žalovaný od počiatku spochybňoval svoju účasť na spáchaní skutku, ktorý mu bol kladený za vinu v trestnom konaní, ukončenom trestnými rozsudkami a spochybňoval ju aj v priebehu celého tohto konania. Vydaním trestných rozsudkov je o žalovanom právoplatne rozhodnuté, že na poškodenom L.. F. W. spáchal trestný čin vraždy formou účastníctva podľa § 10 ods. 1 písm. c), § 219 ods. 1, ods. 2 písm. c), h) Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 183/1999 Z.z. Žalobcovia sa teda o tom, že to bol (tiež aj) žalovaný, kto zasiahol do ich práva na ochranu osobnosti, dozvedeli dňa 13.06.2018 (doložka právoplatnosti na rozsudku na č.l. 45), od toho času žalobcom začala plynúť všeobecná premlčacia lehota na uplatnenie svojho práva voči žalovanému. Pritom z obsahu trestného rozsudku (str. 122 rozsudku ŠTS Pezinok pracovisko Banská Bystrica) vyplýva, že žalobcovia boli so zvyškom uplatneného nároku odkázaní na civilný proces. Žalobcovia podali žalobu na súd dňa 03.05.2019, a teda včas, pred uplynutím všeobecnej trojročnej premlčacej lehoty; námietka žalovaného o tom, že právo žalobcov bolo premlčané, je preto nedôvodná. Pokiaľ by sa mala prijať argumentácia žalovaného a jeho výklad, že premlčacia doba žalobcom začala plynúť od okamihu zásahu do ich práva, t.j. okamihu zavraždenia syna žalobcov, k premlčaniu práva by došlo uplynutím troch rokov od zásahu, teda už dňa 21.10.2002; pričom pôvodcovia tohto útoku sa stali známymi až právoplatnosťou trestných rozsudkov, ktorá nastala pätnásť rokov a osem mesiacov od žalovaným tvrdeného uplynutia premlčacej lehoty; takýto výklad plynutia premlčacej lehoty je tak celkom zjavne nesprávny. Pre riadny začiatok plynutia premlčacej lehoty je popri zásahu do práva na ochranu osobnosti nevyhnutnou tiež objektívna možnosť poznať pôvodcu predmetného zásahu. Súd napokon uvádza, že pokiaľ by sa mala v tomto prípade uplatniť námietka premlčania spôsobom, aký navrhuje žalovaný, nemohli by o peňažnej náhrade nemajetkovej ujmy rozhodnúť ani súdy v trestných rozsudkoch, keď obžaloba bola podaná dňa 25.09.2014, teda takmer pätnásť rokov od spáchania vraždy (viď str. 18 rozsudku ŠTS Pezinok pracovisko Banská Bystrica).

26. Ďalej žalovaný v priebehu konania namietal nedostatok aktívnej vecnej legitimácie žalobcov na uplatnenie práv, ktoré mali v zmysle § 15 OZ voči žalovanému uplatňovať manželka a deti nebohého L.. F. W.; žalobcovia by tak mohli spraviť len v prípade, ak by manželka a deti neboli. Súd poukazuje na to, že žalobcovia v tomto konaní neuplatňujú postmortálnu ochranu osobnosti svojho nebohého syna, ale domáhajú sa ochrany z dôvodu, že žalovaný zasiahol do ich práva na súkromie a rodinný život. Ide teda o nároky samotných žalobcov, ktoré si žalobcovia voči žalovanému v tomto konaní uplatňujú, nejde o nárok ich nebohého syna. Aj v zmysle rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5Cdo/54/99: „Osoby podľa ustanovenia § 15 OZ môžu na súde s úspechom uplatňovať aj právo na peňažné zadosťučinenie, ako jeden z prostriedkov ochrany osobnosti zomrelej fyzickej osoby.“ Žalobcovia v tomto konaní neuplatňujú právo na peňažné zadosťučinenie zomrelej fyzickej osoby, t.j. svojho syna, ale svoje právo na ochranu osobnosti, do ktorého žalovaný zasiahol. V podanej žalobe svoj nárok odvodzujú z toho, že žalovaný „tým najzávažnejším spôsobom a ireverzibilne zasiahol do ich práva na súkromný a rodinný život“ (viď čl. II. žaloby na č.l. 4). Preto súd uvádza, že žalobcovia sú v súvislosti s ich nárokom uplatneným voči žalovanému v tomto konaní aktívne vecne legitimovaní.
27. Jednou z hodnôt osobnosti každej fyzickej osoby ako celku, ktorej rešpektovanie musí občianske právo voči subjektom v rovnakom postavení zabezpečovať, je právo na súkromie. Obsah práva na súkromie je nutné určovať so zreteľom na ústavné predpisy a ustanovenia medzinárodných zmlúv o

ľudských právach a základných slobodách uvedených v článku 154c ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, v ktorých má pozitívna zákonná úprava práva občana na súkromie svoj prirodzenoprávny zdroj.
28. Ochrana súkromia zahŕňa právo na nerušený osobný život, duševný pokoj, nedotknuteľnosť života jednotlivca v kruhu jeho najbližších. Európsky súd pre ľudské práva v rozsudku zo 16. decembra 1992 vo veci Niemitz proti Nemecku uviedol, že ,,...nepovažuje za možné alebo potrebné pokúsiť sa o vyčerpávajúcu definíciu pojmu „súkromný život“. Mohlo by však byť príliš reštriktívne limitovať tento pojem „výsostným okruhom“, v ktorom môže jednotlivec žiť svoj vlastný osobný život, ako sa rozhodne, a úplne z tohto okruhu vylúčiť vonkajší svet neobsiahnutý v tomto okruhu. Rešpektovanie súkromného života musí tiež obsahovať do určitej miery právo zakladať a rozvíjať vzťahy s ostatnými ľuďmi.“.
29. Súčasťou práva na súkromie je právo na rodinný život. Európsky súd pre ľudské práva v rozsudku z 21. júna 1988 vo veci Berrhab proti Holandsku konštatoval: „Z pojmu rodina, na ktorom je založený článok 8, vyplýva, že dieťa narodené z takéhoto zväzku je ipso iure súčasťou tohto vzťahu. Z tohto dôvodu existuje od momentu narodenia dieťaťa a už vzhľadom na samotnú existenciu tejto skutočnosti medzi dieťaťom a jeho rodičmi zväzok rovnajúci sa „rodinnému životu“, dokonca aj vtedy, keď už rodičia neskôr spolu nežijú.“. Podstatou rodinného života je oprávnenie fyzickej osoby utvárať, udržiavať a rozvíjať vzťahy medzi členmi rodiny založené na silných citových väzbách. Rodinný život zahŕňa nielen sociálne, morálne a kultúrne vzťahy medzi najbližšími rodinnými príslušníkmi vytvárané v dobe ich spoločného spolužitia, ale aj vzťahy medzi inými blízkymi príbuznými, bez ohľadu na to, či spolu trvale žijú alebo nie; ide napr. tiež o vzťahy medzi vnukmi a prarodičmi alebo medzi dospelými deťmi žijúcimi v založených vlastných rodinách a ich rodičmi (napr. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci O. proti Belgicku z roku 1979). Ak medzi fyzickými osobami existujú sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, môže porušením práva na život jednej z nich dôjsť k nedovolenému zásahu do práva na súkromie druhej z týchto osôb. Takýmto protiprávnym zásahom tretej osoby do práva na súkromie, resp. práva na rodinný život, môže byť ďalšiemu účastníkovi vzťahu spôsobená taká ujma, ktorá mu čiastočne alebo úplne bráni naplno napĺňať jeho citové potreby, t.j. nemajetková ujma postihujúca inú ako majetkovú sféru osobnosti, sféru osobnostnú, ku ktorej nepochybne patrí aj citová (emocionálna) ujma. Ak dôjde k smrti jedného z členov rodinného vzťahu, pozostalá osoba môže utrpieť citovú ujmu vo forme šoku, smútku zo straty blízkej osoby a takisto aj spoločenstva (vzťahu) s blízkou osobou. Strata blízkej osoby predstavuje definitívne pretrhnutie citových väzieb v najbližších medziľudských vzťahoch, keď pozostalá osoba prišla o možnosť tieto ďalej rozvíjať a takáto definitívna strata väzieb a vzťahov je zásahom do práva na rodinný život (napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR R38/2012, 1Cdo/77/2009). Zásah do emocionálnej sféry fyzickej osoby, spôsobený protiprávnym konaním tretej osoby, následkom ktorého je úmrtie blízkej osoby, zakladá právo domáhať sa ochrany osobnosti podľa ustanovení OZ o ochrane osobnosti (napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 17.02.2011, sp. zn. 5Cdo/265/2009).
30. Aplikujúc vyššie uvedené ustanovenia a judikatúrne závery na prejednávanú vec možno konštatovať, že pokiaľ žalovaný svojím zavineným protiprávnym konaním, za ktoré bol právoplatne uznaný za vinného v trestnom konaní (č.k. BB-3T/32/2014-15476 zo dňa 30.11.2017), spôsobil smrť syna žalobcov v 1. a 2. rade, čím došlo k nedovolenému zásahu do osobnostných práv žalobcov a k zásahu do ich práva na súkromný a rodinný život. Bola narušená celistvosť ich rodiny, žalobcovia stratili možnosť realizovať a ďalej rozvíjať vzťahy s nebohým a sú tak o vzťah k nemu ochudobnení. Následky tohto zásahu sú pritom trvalé a nezvratné a ochudobnenie žalobcov v citovej oblasti nenapraviteľné. Vykonaným dokazovaním bolo pritom preukázané, že medzi žalobcami a nebohým synom boli silné sociálne, morálne, citové a pracovné väzby. Nebohý aj po osamostatnení sa pravidelne žalobcov navštevoval a pomáhal im, či už morálne, fyzicky alebo aj finančne. Súd tak vzhľadom na vykonané dokazovanie, ako aj na citované rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva z 21.06.1988 vo veci Berrhab proti Holandsku a O. proti Belgicku z roku 1979, nedôvodné. V dôsledku tragickej a naplánovanej smrti nebohého došlo k závažnej ujme žalobcov spočívajúcej v strate syna. Žalobcovia sú do budúcnosti ochudobnení o rodinný život s ním, o jeho lásku a radosť s ním prežívanú. Vyšla tak nazmar ich láska, čas a nádeje vkladané do nebohého. Súd pritom považuje za nespochybniteľné, že ujmu, ktorú utrpeli žalobcovia, by na ich mieste a za daných okolností pociťovala ako ujmu objektívne závažnú každá iná osoba. Súd teda hodnotil ujmu žalobcov z objektívneho hľadiska, a nie z hľadiska subjektívnych pocitov a vnímania žalobcov. Rovnako za nespochybniteľné považuje súd, že nečakaným a šokujúcim úmrtím nebohého, došlo k tak závažnému zásahu do osobnostných práv žalobcov, že žiadna z foriem morálneho zadosťučinenia nie je v danom prípade postačujúca (napr. rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 15.07.2005, sp. zn. 30Cdo/2951/2004). Preto boli splnené predpoklady pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle § 13 ods. 2 OZ. Predpokladom pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch pritom nemusí byť nevyhnutne následok (reakcia) zásahu v podobe zmeny v spoločenskom a pracovnom

postavení zasiahnutej osoby. Takýmto predpokladom je iba to, že v konkrétnom prípade s prihliadnutím na všetky okolnosti danej veci sa nejaví ako postačujúce morálne zadosťučinenie v zmysle § 13 ods. 1 OZ. Prípady, v ktorých možno priznať náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, sú totiž v § 13 ods. 2 OZ uvedené iba demonštratívne (čo vyplýva z použitého slova „najmä“). Preto túto možnosť nemožno spájať iba so zásahmi proti dôstojnosti fyzickej osoby a jej vážnosti v spoločnosti (kedy by bolo namieste zaoberať sa aj zmenami v spoločenskom a pracovnom postavení zasiahnutej osoby, napr. rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 31.03.2005, sp. zn. 30Cdo/2059/2004).

31. Pokiaľ ide o určenie výšky finančného zadosťučinenia, v zmysle § 13 ods. 3 OZ sú taxatívne stanovené dve kritéria, z ktorých musí súd vychádzať. Je to závažnosť vzniknutej ujmy a potom okolnosti, za ktorých došlo k zásahu do práva na ochranu osobnosti. Určenie výšky finančného zadosťučinenia je pritom predmetom voľnej úvahy súdu. Základom úvahy je zistenie takých skutočností, ktoré súdu umožnia založiť svoju úvahu na určitom kvantitatívnom posúdení základných súvislostí posudzovaného prípadu. V tejto súvislosti súd pripomína, že účelom finančného zadosťučinenia nie je nahrádzať škodu zasiahnutej osobe, keďže ujmu v nemajetkovej sfére nie je možné vyčísliť (a tým ani ju nahradiť), ale účelom je poskytnúť zasiahnutej osobe určitú satisfakciu, a tak aspoň zmierniť a vyvážiť jej ujmu v osobnostnej sfére.

32. Pri určení výšky finančného zadosťučinenia súd prihliadol na nenapraviteľný a trvalý následok v podobe úmrtia syna žalobcov, s ktorým mali žalobcovia intenzívny vzťah. V danom prípade došlo k mimoriadne závažnému a nezvratnému zásahu; ujmu, ktorá týmto zásahom vznikla, nie je možné ničím odčiniť (možno ju len zmierniť). Ujmu možno teda označiť za obzvlášť závažnú. Súd tiež prihliadol na to, že z hľadiska spôsobeného následku v prípade žalovaného išlo o úmyselné konanie, ktoré žalovaný uskutočňoval v rámci organizovanej zločineckej skupiny, s osobitnou pohnútkou. Bol to žalovaný, kto prijal objednávku na zavraždenie poškodeného syna žalobcov (viď str. 7 trestného rozsudku ŠTS Pezinok pracovisko Banská Bystrica). Súd ďalej poukazuje na to, že je trestnými rozsudkami viazaný, a to celým výrokom príslušného rozsudku, teda nielen skutkovou vetou, kde sa konštatuje, že v dôsledku konania žalovaného došlo k úmrtiu nebohého, ale aj právnou vetou a právnou kvalifikáciou tohto skutku (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29.04.1992, sp. zn. 2Cz 16/92). V zmysle trestných rozsudkov sa žalovaný dopustil protiprávneho konania, keď úmyselne poskytol inému pomoc na usmrtenie poškodeného syna žalobcov, spáchal taký čin opätovne a v úmysle získať majetkový prospech, pričom k dokonaniu trestného činu došlo. Z uvedeného vyplýva, že žalovaný bol uznaný za vinného a bol odsúdený za trestný čin vraždy syna žalobcov. Pokiaľ žalovaný v priebehu celého konania odmietal svoju účasť na tomto skutku, a preto poukazoval na nedôvodnosť žaloby, súd k takejto obrane žalovaného nemohol prihliadnuť, pretože v zmysle § 193 veta tretia C.s.p. bol výrok trestných rozsudkov o tom, že žalovaný spáchal trestný čin, pre tento súd záväzný.

33. Súd pri určení výšky finančného zadosťučinenia priznanej žalobcom v tomto konaní zohľadnil trestné rozsudky, ktorými bol každému zo žalobcov v trestnom konaní priznaný nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v rozsahu 10000,- eur, pričom pôvodne štyrom obžalovaným, bola uložená povinnosť zaplatiť ju každému zo žalobcov spoločne a nerozdielne. Súd v tejto súvislosti nesúhlasí s názorom žalovaného, že trestné rozsudky neobsahujú dostatočné zdôvodnenie priznanej náhrady nemajetkovej ujmy a poukazuje na stranu 122 rozsudku ŠTS Pezinok pracovisko Banská Bystrica, na ktorej uvedený súd skonštatoval, že prihliadol na nenapraviteľný smrteľný následok vzniknutý v dôsledku protiprávneho konania obžalovaných a na dôsledky, ktoré smrť syna vyvolala u samotných poškodených. Uvedený súd tak každému zo žalobcov priznal nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v rozsahu 10000,- eur a so zvyškom poškodených odkázal na civilné sporové konanie. Súd nepovažuje za prekážku, že každý zo žalobcov si samostatne voči žalovanému v tomto konaní uplatnil 10000,- eur, hoci trestnými rozsudkami bola odsúdeným v adhéznom konaní uložená povinnosť zaplatiť poškodeným (t.j. žalobcom v tomto konaní) náhradu nemajetkovej ujmy spoločne a nerozdielne. Keďže v trestných rozsudkoch príslušné súdy rozhodli o vine a treste každého z obžalovaných, môže súd v civilnom konaní následky protiprávneho konania každého z odsúdených vyhodnotiť vo vzťahu ku žalobcom osobitne. Ako súd uvádza vyššie v odseku 32. tohto rozsudku, pri určení výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy prihliadol na to, že žalovaný zasiahol nezvratne do práva na ochranu osobnosti, práva na ochranu súkromia a rodinného života žalobcov tým najzávažnejším spôsobom - keď spáchal trestný čin, ktorého následkom bola smrť syna žalobcov. Súd pritom z vykonaného dokazovania, najmä výsluchu žalobcov má za preukázané, že ich vzťah s nebohým synom bol veľmi intenzívny, často sa navštevovali, nebohý syn pomáhal žalobcom a tiež aj svojím dvom mladším bratom a so žalobcom v 2. rade sa

stretával aj pracovne. Všetky tieto zistenia súdu boli dostatočné preto, aby o nároku žalobcov voči žalovanému rozhodol tak, že im prizná náhradu nemajetkovej ujmy v celom požadovanom rozsahu. Súd sa nestotožňuje ani s názorom žalovaného, že žalobcami požadovaná náhrada nemajetkovej ujmy má za cieľ ho trestať. Súd pripomína osobitné okolnosti prejednávaného prípadu, keď ku smrti syna žalobcov došlo na základe vopred plánovaného útoku, organizovaným spôsobom a s vidinou odmeny pre osoby, ktoré sa na ňom podieľali, vrátane žalovaného; nebohý syn žalobcov ani žalobcovia pritom na takéto konanie žalovaného nedali žiadnu príčinu. Ďalej súd dopĺňa, že pri rozhodovaní o výške priznanej náhrady nemajetkovej ujmy neprihliadal na dĺžku trvania trestného konania, na základe ktorého bol žalovaný odsúdený, pretože táto okolnosť nepatrí medzi kritériá rozhodujúce pre jej určenie, uvedené v § 13 ods. 3 OZ. Rovnako tak súd z vykonaného dokazovania nemá za preukázané, že k zhoršeniu zdravotného stavu žalobcu v 2. rade došlo v príčinnej súvislosti s protiprávnym konaním žalovaného (t.j. vraždy), ktorým tento zasiahol do osobnosti žalobcu v 2. rade. Z lekárskej správy, ktorú žalobcovia predložili so žalobou (č.l. 10), nemožno takéto zistenia vyvodiť. Obdobne, z výsluchu žalobkyne na pojednávaní dňa 26.05.2021 súd zistil, že žalovaný utrpel prvú mozgovú príhodu ešte pred smrťou syna (č.l. 199rub), a z vykonaného výsluchu žalobcu v 2. rade vyplýva, že k druhej mozgovej príhode došlo v roku 2002 na služobnej ceste, t.j. dva roky od smrti syna. Súd preto uvádza, že žalobcovia v konaní nepreukázali, že poškodenie zdravia žalobcu v 2. rade (zhoršenie jeho zdravotného stavu) je dôsledkom protiprávneho konania žalovaného, ktorého následkom bola smrť syna žalobcov.

34. Po zohľadnení všetkých vyššie uvedených okolností, individualizujúcich danú vec a odlišujúcich ju od obdobných vecí náhrady nemajetkovej ujmy pri úmrtí blízkej osoby, dospel súd k záveru, že za primeranú a spravodlivú satisfakciu možno v danom prípade považovať celú sumu, ktorej zaplatenia sa každý zo žalobcov voči žalovanému v tomto konaní domáhal. Uvedené má svoj odraz aj vo všeobecne akceptovanom názore, že rodičia by nemali prežiť svoje deti. Súd preto žalobe žalobcov z vyššie uvedených dôvodov v celom rozsahu vyhovel.

35. O náhrade trov konania by súd mal rozhodnúť podľa § 255 ods. 1 v spojení s ust. § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že žalobcom ako úspešnej strane sporu by priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Súd z obsahu spisu zistil, že žalobcom v tomto konaní žiadne trovy nevznikli, preto rozhodol tak, že im nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky

procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak strana, ktorej bola uložená povinnosť, nesplní uloženú povinnosť, možno podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.